

Innehållsförteckning

Finansinspektionen i korthet	2
Direktörens översikt	3
Strategi	6
Omvärld och finansiell ställning i företagen under tillsyn	7
Riskbaserad tillsyn och reglering och effektiv verksamhet.....	9
God riskhanteringsförmåga och intern styrning i företagen under tillsyn	11
Regleringsåret i korthet	12
Högklassigt kund- och investerarskydd	13
Resultatinriktat tillsyns- och annat myndighetssamarbete.....	16
Samlad bedömning	18
Direktionen	19
Ledningsgruppen	20
Bilagor	21

Finansinspektionen i korthet

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för finans- och försäkringssektorn i Finland samt en del av EU-systemet för finansiell tillsyn och den gemensamma banktillsynen i euroområdet.

Målet för verksamheten är en stabil finansmarknad och bevarat allmänt förtroende för den verksamhet som bedrivs på marknaden. Under Finansinspektionens tillsyn står bland annat bankerna, försäkrings- och pensionsanstalterna, andra aktörer inom försäkringsbranschen, värdepappersföretagen, fondbolagen, värdepapperscentralen och börsen. Vidare övervakar Finansinspektionen de noterade bolagens informationsskyldighet och handeln med värdepapper. Verksamheten finansieras huvudsakligen av företagen under tillsyn.

Administrativt är Finansinspektionen knuten till Finlands Bank, men fattar sina beslut självständigt.

Finansinspektionen övervakar att

- tillsynsobjektens verksamhet har en sund bas, dvs. att företagen har tillräckligt med kapital för att täcka de risker och förluster som verksamheten ger upphov till och att de förmår fullfölja sina åtaganden
- den information som lämnas till kunder och placerare om produkterna, tjänsterna, tjänsteleverantörerna och emittenterna håller hög kvalitet
- aktörerna på finansmarknaden tillämpar korrekta förfaranden
- betalningssystemen är säkra

Vi arbetar för stabilitet
på den europeiska
finansmarknaden.

När årtalet inte explicit nämns avses verksamhetsåret 2014.

Direktörens översikt

Finanssektorn bör vara beredd för en försämring i omvärlden

Den finländska samhällsekonomin har varit i recession de senaste tre åren och de ekonomiska utsikterna är fortfarande svagare än i flera andra euroländer. Finanssektorn har emellertid tillsvidare klarat sig väl. Bankernas kapitaltäckning är fortsatt stark och placeringsintäkterna inom försäkringssektorn har varit på tillfredsställande nivå oberoende av den låga räntenivån. Fastän situationen för närvarande verkar vara relativt stabil, bör finanssektorn fortfarande vara beredd för en försämring i omvärlden. Det är skäl att komma ihåg att bankernas oreglerade fordringar och nedskrivningar av krediter har hållits på en exceptionellt låg nivå till stor del på grund av den låga räntenivån och anpassningsåtgärderna inom företagssektorn. Om det inte så småningom sker en återhämtning inom ekonomin, kommer affärsverksamhetens, och speciellt kreditgivningens volymer att minska. Bankerna blir tvungna att fortsättningsvis förlänga krediternas återbetalningstider och andelen oreglerade fordringar och nedskrivningar kommer oundvikligen att öka. Konsekvenserna av den svaga ekonomiska utvecklingen för speciellt skadeförsäkringssektorn är tudelad: å ena sidan bidrar den till att minska den ekonomiska aktiviteten och därigenom antalet skadefall, men å andra sidan utgör en svagare premieinkomstutveckling ett hinder för en sund tillväxt för försäkringsrörelsen.

Den låga räntenivån kan uppmuntra enskilda företag under tillsyn att avvika

från sin risktagningsstrategi eller -profil investera i riskbärande instrument, t.ex. aktier, alternativa investeringar och företagsobligationer med hög avkastning. För vissa värdepapperssegment är värderingsnivåerna redan nu på en historiskt hög nivå och centralbankernas exceptionella penningpolitiska åtgärder för att nå inflationsmålet kan bidra till uppkomsten av tillgångsbubblor. Företagen under tillsyn bör bereda sig för följderna av en plötslig nedgång i tillgångsvärdena. Snabba korrigeringsrörelser i prisen på värdepapper skulle ha särskilt skadlig inverkan på försäkringsbolag som bedriver en kraftigt avkastningsinriktad investeringsverksamhet. Då utsikterna för investeringsmarknaden är oklara, har många bolag emellertid valt att följa en konservativ investeringspolitik.

För att bereda sig för riskerna förknippade med det osäkra ekonomiska läget har de europeiska tillsynsmyndigheterna förutsett att banker och försäkringsbolag har tillräckliga kapitalbuffertar och uppmanat dem att föra en försiktig utdelningspolicy.

Ny era inom banktillsynen

Århundradets förändring inom banktillsynen. Så kunde övergången till en gemensam banktillsyn i euroområdet beskrivas. Den nya tillsynen inledde officiellt sitt arbete den 4 november, men vi fick försmak på det redan förra våren då förberedelserna av den samlade bedömningen av de banker som ställs under Europeiska Centralbanken, ECB:s direkta tillsyn påbörjades. Den samlade bedömningen

omfattade en översyn av tillgångarnas kvalitet och stresstest och arbetet färdigställdes i oktober. Beredningsarbetet var unikt i sin omfattning. Bedömningen gjordes under ECB:s ledning genom iakttagande av ECB:s stränga kvalitetskrav. Finansinspektionen skötte genomgången konstadseffektivt och i stor utsträckning med egna resurser och erhöll samtidigt värdefull ny kunskap.

Målet var både att stärka de mest betydande bankernas motståndskraft inom euroområdet genom att bedöma kapitaltäckningen mot ett stressscenario och att öka bankernas ömsesidiga jämförbarhet. Målen uppnåddes åtminstone i huvudsak: en stor mängd icke tidigare publicerat bakgrundsmaterial publicerades om bankerna och de banker som inte blev godkända i den samlade bedömningen förutsattes stärka sin kapitalbas. Fullständig jämförbarhet är emellertid omöjligt att uppnå så länge som reglerna och tolkningen av reglerna inte är enhetlig i de olika medlemsländerna. Övergången till en fullständig harmonisering räcker högst fram till 2023. Det är viktigt att eliminera nationella skillnader redan tidigare för att trygga konkurrensneutralitet mellan bankerna.

De inledande åtgärderna för en gemensam banktillsyn har varit mycket arbetsintensiva. Den nya tillsynen har åtminstone ännu inte överfört det praktiska tillsynsarbetets tyngdpunkt till Frankfurt. Medlemsländernas tillsynsmyndigheter sköter över 75 procent av tillsynen av de betydande banker

som ställdes under ECB:s direkta tillsyn. De nationella tillsynsmyndigheterna svarar i sin helhet för tillsynen av mindre banker. ECB:s tillsyn och de nya reglerna för banker har ökat mängden och omfattningen av rapporteringen på den nationella tillsynsmyndighetens ansvar. Som en ny uppgift deltar företrädare för de nationella tillsynsmyndigheterna i egenskap av medlemmar i tillsynsnämnden i beslutsfattandet som gäller alla banker som omfattas av den direkta tillsynen.

Den gemensamma banktillsynen har ökat de nationella tillsyns myndigheternas

förståelse för riskerna inom banksektorn i hela euroområdet samt lett till en enhetligare tillsynspraxis i euroområdet och strängare disciplin inom banksektorn och banktillsynen. Den nya tillsynsmyndigheten har visat sig kunna fatta beslut också i svåra och principiella frågor. Genom en högklassig och samtidigt ifrågasättande tillsynspraxis kan den stärka banksektorn i euroområdet och förhindra bankkriser i framtiden.

Tillsynsverktygen i skick

Det är viktigt att tillsynsmyndigheten har tillgång till verktyg med vilka den kan ingripa i tillsynsobjektets verksamhet redan i det skedet då tecken på riskökning kan observeras och då det normala tillsynsåtgärderna, t.ex. kravet på en starkare bolagsstyrning, inte är tillräckliga. Tillsynsmyndigheten ska kunna förutsätta kapitalisering som överstiger miniminivån, om tillsynsobjektets verksamhet är mer riskfylld än normalt. I kreditinstitutslagen, som trädde i kraft i augusti, fick Finansinspektionen större möjligheter än tidigare att enligt prövning fastställa ett buffertkrav för en bank (s.k. Pelare II), om bankens kapitalbas är otillräcklig i förhållande till riskexponeringen. Med stöd av den ändring av lagen som trädde i kraft vid ingången av 2015 ska banken även ha en återhämtningsplan som innehåller korrigerande åtgärder för att trygga verksamhetens kontinuitet i händelse av ett försvagat ekonomiskt läge. Om de korrigerande åtgärderna inte är tillräckliga, kan Finansinspektionen vidta i lagen avsedda åtgärder för ett tidigt ingripande, t.ex. förutsätta att banken vidtar kapitaliseringsåtgärder eller

reducerar sin riskfyllda verksamhet. Från ingången av 2016, då Solvens II träder i kraft, kan Finansinspektionen också höja kapitalkravet för ett liv- och skadeförsäkringsbolag, om verksamhetsriskerna förutsätter detta.

I samband med solvensreformen inom arbetspensionssektorn föreslog Finansinspektionen att det tas in heltäckande krav på risk- och solvenshanteringen i lagpropositionen. Med hjälp av dessa skulle man ha utformat ett ändamålsenligt verktyg för riskhantering och intern kontroll för företagets bruk. Dessa krav togs tyvärr inte in i propositionen.

Användning av makrotillsynsverktyg

En betydande lagstiftningsreform avseende kreditinstitut trädde i kraft vid ingången av året då Finansinspektionen fick behörighet att skärpa bankernas kapitalkrav, speciellt om kreditgivningens nivå stiger till en nivå som är ohållbar i förhållande till den ekonomiska tillväxten. Genom att analysera de mått som speglar förhållandet mellan ökningstakten i kreditgivningens tillväxttakt och den långsiktiga trendmässiga BNP-tillväxten har man väl lyckats förutse sannolikheten för bankkriser. Från och med juli 2016 kommer Finansinspektionen också att med bindande verkan kunna begränsa beloppet av det bolån som beviljas i förhållande till lånets säkerheter.

Reglerna om nya makrotillsynsverktyg bygger på lärdomarna av finanskrisen. Då orsakerna till krisen analyserades, kunde man se en ansvarslös ökning av bostads- och fastighetsutlåningen i de länder som senare drabbades av kris. Det uppstod en bostads- eller fastighetsbubbla, som när den sprack försatte hela banksystemet i

svårigheter och som värst ledde till att hela samhällsekonomin förlorade sin kreditvärdighet. De nationella myndigheterna saknade verktyg för att i tid ingripa i den alltför stora tillväxten på kreditmarknaden i landet. Det ansågs därför viktigt att genom direktiv föreskriva om användningen av makrotillsynsverktyg. Vidare fattades beslut om att i euroområdet ge ECB möjlighet att skärpa de buffertkrav som föreslås av de nationella tillsynsmyndigheterna.

Makrotillsynsbesluten fattas av Finansinspektionens direktion, men de bereds i ett omfattande samarbete mellan myndigheterna. Utifrån en gemensamt framtagna grundlig analys upprättar Finansinspektionens direktör ett förslag till beslut om användning av makrotillsynsverktyg. Finlands Bank, finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet lämnar yttranden om beslutsförslaget före direktions preliminära beslut. Före det slutliga beslutet begärs även yttrande av ECB. Genom en omfattande beredning i många steg säkerställs ett beslutsfattande av hög kvalitet som tar hänsyn till olika

Banken ska ha en återhämtningsplan som innehåller korrigerande åtgärder för att trygga verksamhetens kontinuitet i händelse av ett försvagat ekonomiskt läge.

synvinklar. Detta är viktigt, eftersom besluten om användning av makrotillsynsverktyg kan ha stor inverkan såväl på kreditgivningen som på bostadsmarknaden och bolånevillkoren.

De nya regelverken förutsätter nyinlärning och nya handlingsmodeller

Många av regelinitiativen på direktivnivå inom finanssektorn håller nu på att färdigställas. Vi kan emellertid ännu inte dra en suck av lättnad, eftersom det tar tid att tillägna oss och anpassa oss till reglerna. Övergången till Solvens II kommer särskilt inom försäkringssektorn att medföra betydande ändringar i handlingsmodellerna. Resultaten av de stresstest som EIOPA genomförde förra året visade att de finländska försäkringsbolagen inte helt är i det skick som krävs enligt Solvens II.

De nya regelverken förutsätter också ändringar hos Finansinspektionen. Tillsynsarbetet bör i fortsättningen vara alltmer proaktivt och heltäckande, vilket kräver ny kompetens. Under det gångna året fokuserade tillsynen speciellt på företags-

styrningen, marknadsbaserad värdering av balansposter och de framtida kapitalkraven i försäkringsbolagen.

Lagen som reglerar arbetspensionsanstaltarnas förvaltning trädde i kraft vid ingången av året. Den omfattar många viktiga frågor som gäller god förvaltning. Offentliga insiderregister, ägarstyrningsprinciper som fastställs av styrelsen och ökad offentlighet förbättrar avsevärt transparensen i arbetspensionsbolagens förvaltning. Detta är ett betydande framsteg. Ett annat viktigt delområde är arbetspensionsanstaltarnas solvensreform, som strävar efter att beakta alla väsentliga risker inom placerings- och försäkringsverksamheten. Lagförslaget innehåller nya riktlinjer för hela solvensmekanismen, vilket samtidigt förutsätter ändringar i Finansinspektionens tillsynsarbete.

Kapitalmarknadsunionen – hjälp för att finansiera tillväxt?

Förväntningarna på kapitalmarknadsunionen är stora, då den europeiska finansmarknaden är mycket bankorienterad och bankernas

kreditgivning speciellt till små och medelstora företag har stramats åt under de senaste åren. Till skillnad från bankunionen avses med kapitalmarknadsunionen inte en gemensam tillsyn av kapitalmarknaden, utan skapandet av förutsättningar för en så välfungerande europeisk kapitalmarknad som möjligt och att göra det lättare att få finansiering för tillväxt. Kommissionen har nyligen publicerat en s.k. grönbok för att främja detta initiativ. Med tanke på Finland är tillgången till finansiering för små och medelstora företag en viktig fråga. Hur skapar man balans mellan å ena sidan rapporterings- och informationsskyldigheten för små och medelstora företag som söker kapital och å andra sidan investerarnas informationsbehov?

I Finland har man redan gallrat i den nationella regleringen av börsbolag. Vidare kunde t.ex. den kvartalsvisa rapporteringskyldigheten strykas ur lagstiftningen, varvid ett bolags rapporteringsintervall i praktiken skulle bestämmas av investerarnas informationsbehov. Gruppfinansiering är ett nytt slags finansiering. Det är emellertid viktigt att komma ihåg, att fastän regleringsramen

Förväntningarna på kapitalmarknadsunionen är stora, då den europeiska finansmarknaden är mycket bankorienterad och bankernas kreditgivning speciellt till små och medelstora företag har stramats åt under de senaste åren.

lättas upp för att möjliggöra gruppfinansiering, bör man samtidigt se till att investerarna och även bolagen förstår begränsningarna och riskerna med gruppfinansiering. Alternativa investeringsfonder kan betraktas som en viktig finansieringskälla. I marknadsföringen av alternativa investeringsfonder med mycket olika investeringsprofiler till privata investerare bör investerarskyddsfrågorna bedömas omsorgsfullt. Då auktorisationerna behandlades framhävde Finansinspektionen speciellt att förvaltare av alternativa investeringsfonder bör organisera riskhantering och portföljförvaltning på ändamålsenligt sätt och beakta investerarskyddets betydelse. Ifjol behandlade Finansinspektionen ett betydligt större antal auktorisations- och ansökningsärenden från fondbranschen än normalt.

Effektivitet genom omorganisering

Finansinspektionen genomförde förra året en omorganisering, vilket innebar att man delvis återgick till gamla, beprövade strukturer. Att åtskilja funktioner som gäller samma sektor på olika avdelningar visade sig vara ineffektivt och således frångicks detta. I den nya organisationen har tillsynen över de viktigaste riskerna inom försäkringssektorn koncentrerats till Institututillsynen och ärendena som berör uppförandereglererna inom alla sektorer till avdelningen som också sköter traditionell marknadstillsyn. Redan av erfarenheterna under en kort tid kan det konstateras att omorganiseringen har motsvarat de förväntningar som ställdes.

Då det gäller Finansinspektionens anvisningar och föreskrifter har de i större grad

en tidigare indelats enligt sektorer. Förnyelsen underlättar anvisningarnas och föreskrifternas användbarhet och gör dem klarare. Målet är att avreglera överlappande och föråldrade regler samt att säkerställa att anvisningarna och föreskrifterna är ändamålsenliga, lätta att använda och att de tolkas på ett enhetligt sätt.

Finansieringen av en täckande tillsyn av hög kvalitet bör tryggas

Lagen om Finansinspektionen och tillsynsavgiftslagen om täckandet av Finansinspektionens kostnader håller som bäst på att revideras bland annat på grund av den gemensamma banktillsynen. Reformen är välkommen, då tillsynen blir allt mer komplicerad och krävande i och med att nya branscher tagits med och eventuellt ännu tas med i tillsynens omfattning. Det är viktigt att säkerställa att inte underlaget för tillsynsavgiften och således inte heller för själva tillsynen urholkas, om det sker plötsliga stora förändringar i tillsynsfältet. Finansinspektionen har kostnadseffektivt och genom att hela tiden utveckla sin verksamhet kunnat svara mot de krav som ställts på den och sköta sitt utvidgade och förnyade uppgiftsfält. Med tillräckliga tillsynsavgifter säkerställs tillsyn av hög kvalitet även i framtiden.

Jag vill åter en gång tacka de anställda på Finansinspektionen för deras flexibilitet, höga yrkeskompetens, högklassiga och flitiga arbete och ett utmärkt arbetsklimate.

Helsingfors den 2 mars 2015

Anneli Tuominen

Finansinspektionens strategi 2015–2017

På de följande sidorna beskrivs verksamheten enligt uppdelningen i den fastställda strategin för 2014–2016

Mission

Vi främjar den finansiella stabiliteten, förtroendet för finansmarknaden och skyddet av kunder, investerare och försäkrade.

Vision

Finansinspektionen är en ansedd och inflytelserik aktör i det europeiska tillsynssystemet.

Värderingar

Förnyelseinriktad | Ansvarsfull
Resultatinriktad | Tillsammans

Strategiska mål

- Att effektivt förebygga problem som hotar den finansiella stabiliteten och förtroendet för finansmarknaden
- Att vara en gedigen expert i det europeiska tillsynssystemet
- Att vara bland de främsta europeiska myndigheterna i fråga om kvalitet och de främsta nordiska myndigheterna i fråga om effektivitet
- Att tillhandahålla en rätt avpassad och jämlik reglering och tillsyn
- Att sörja för att finansiella tjänster och produkter tillhandahålls ansvarsfullt på finansmarknaden i Finland

Strategiska val

Riskbaserad tillsyn och reglering och effektiv verksamhet

- Vi genomför analyser löpande och kan därför sätta in tillsynsåtgärder proaktivt och där det behövs
- Vi framhäver inspektionernas och platsbesökens betydelse i tillsynsarbetet
- Vi bidrar till att befästa ett gott uppförande på finansmarknaden. Vi ingriper bestämt när vi upptäcker missbruk och försummelse
- Vi fokuserar på regelinitiativ som är viktiga för finansmarknaden eller för vårt tillsynsarbete
- Vi utvecklar våra rutiner i takt med förändringarna i omvärlden. Vi ökar personalens kompetens, effektiviserar våra arbetsprocesser och uppmuntrar verksamhet som speglar överenskomna värderingar

God riskhanteringsförmåga och intern styrning i företagen

- Vår tillsyn fokuserar på att trygga förutsättningarna för en stabil affärsverksamhet
- Vi förutsätter att styrelserna sörjer för en högklassig riskhantering och intern kontroll i företagen under tillsyn
- Vi förutsätter att kapital- och likviditetsbuffertarna täcker väsentliga risker
- Vi framhäver betydelsen av fungerande återhämtnings- och krishanteringsplaner
- Vi genomför en effektiv makrotillsyn

Högklassigt kund- och investerarskydd

- Vi förutsätter att tjänsteleverantörerna beaktar kraven om kund- och investerarskydd i sina interna processer
- Vi förutsätter en kvalitativ investerarinformation som underbyggs av rapporteringsprocesser
- Vi utvidgar tillsynen av börshandeln genom europeiskt samarbete
- Vi ökar kundupplysningens räckvidd tillsammans med andra aktörer

Resultatinriktat tillsyns- och annat myndighetssamarbete

- Vi verkar inom regel- och tillsynsarbetet på EU-nivå för sådana mål som är viktiga för finansmarknaden i Finland
- Vi arbetar för att bästa tillsynspraxis införs inom EU och utvecklar vår tillsyn i linje med den
- Vi bidrar till en trovärdig och effektiv tillsyn inom den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) och till samordning av tillsynen i Norden
- Vi fokuserar på viktiga tillsynsfrågor och beslut inom den gemensamma banktillsynen
- Vi utnyttjar myndighetssamarbetet aktivt

Omvärld och finansiell ställning i företagen under tillsyn

Antalet företag under tillsyn
och andra avgiftsskyldiga
var sammanlagt

1 024

En omvärld i recession

Den ekonomiska tillväxten var mycket långsam och arbetslösheten var på en fortsatt hög nivå i nästan alla EU-länderna. I Finland fortsatte recessionen och arbetslösheten ökade. Standard & Poor's sänkte finiska statens kreditvärdighet, men detta höjde emellertid inte priset på statens eller bankernas finansiering.

Det lägre oljepriset och en svag ekonomi minskade inflationen i euroområdet, som var negativ i slutet av året. Räntenivån fortsatte att sjunka. ECB inledde nya inriktade och mer långvariga öppenmarknadsoperationer i syfte att förbättra penningpolitikens återspeglings på realekonomin.

Aktiekurserna steg med stöd av penningpolitiken i många länder, även om utvecklingen under årets senare hälft var mycket instabilare än under årets början. Detta berodde bland annat på de snabba förändringarna i marknadsförväntningarna, konflikten i Ryssland och Ukraina samt på de försvagade globala ekonomiska utsikterna på hösten. Den amerikanska centralbanken avslutade sitt program för köp av värdepapper då en återhämtning i den ekonomiska tillväxten kunde skönjas.

Det ekonomiska läget i de sydeuropeiska länderna stabiliserades, men grekiska statens förmåga och vilja att sköta sina skuldförbindelser skapade ny oro i slutet av året. Räntorna på statslån sjönk generellt, men i fråga om Grekland steg de på nytt till nivåer,

på vilka landet inte kan sköta sin finansiering på marknadsvillkor.

Kreditkonjunkturen var svag

Kreditstockens tillväxttakt var långsammare än under tidigare år och t.ex. bolånestocken för privathushåll ökade med endast 1,7 procent under året.

Privathushållens skuldsättning ökade, men långsamt. Privathushållens räntebelastning har tillsvidare hållits på en låg nivå då låneräntorna är rörliga och referensräntorna låga. Enligt bytesbalansen förbättrades hela samhällsekonomin yttre balans något, vilket var positivt med tanke på makrostabiliteten.

Bostadspriserna sjönk både nominellt och realt. Den måttfulla nedgången i bostadspriserna har gått hand i hand med den försvagade kredittefterfrågan. Priserna sjönk både i huvudstadsregionen och annanstans.

Fortsatt god kapitaltäckning inom finanssektorn i Finland

Banksektorns lönsamhet förbättrades något då bankerna utvecklade sina affärsmodeller och skar ner sina kostnader som en följd av det svaga ekonomiska läget. De finländska bankernas kapitalanskaffning fungerade bra och den låga räntenivån minskade kostnaderna för den. Kreditgivning ökade svagt, men tillväxttakten tynade. Finansnettot förbättrades, vilket till stor del berodde på den förmånligare kapitalanskaffningen. Det förbättrade finansnettot tillsammans med

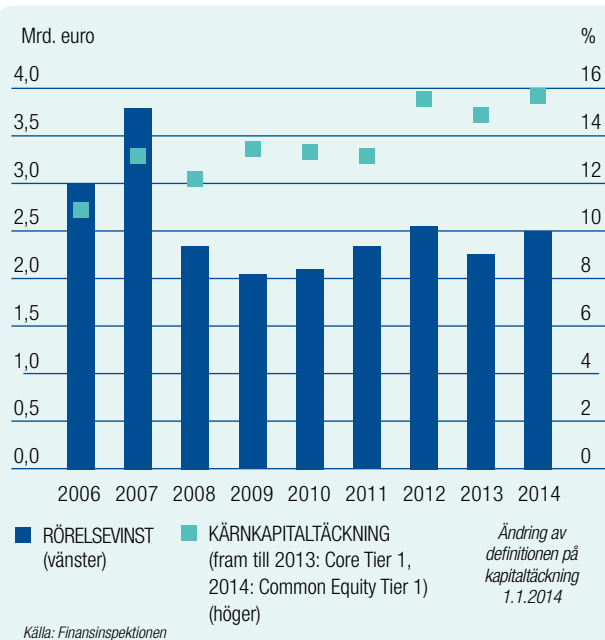
ökade provisionsintäkter kompenserade de ökade kostnaderna och de minskade handelsintäkterna. Kapitaltäckningen var fortsatt stark, då bankrörelsen var vinstbringande och nedskrivningarna var på en låg nivå.

Oberoende av det instabila ekonomiska läget ökade försäkrings- och arbetspensionssektorernas solvensbuffertar i euro och placeringsintäkterna ökade med undantag för arbetspensionssektorn. Den riskbaserade solvensställningen var fortsättningsvis på en god nivå. Positivt var också att premieinkomsten inom skade- och livförsäkringssektorn ökade snabbare än den allmänna ekonomiska utvecklingen.

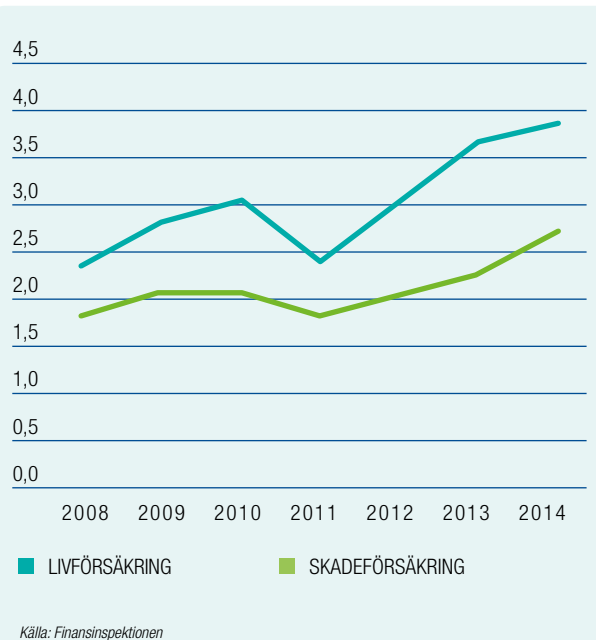
Placeringsallokeringen inom försäkrings- och pensionssektorn var i stort sett oförändrad. Försäkringssektorn utökade inte nämnvärt sina placeringsrisker, fastän den exceptionellt låga räntenivån minskade ränteavkastningen speciellt i fråga om placeringar med liten risk. Aktörerna inom pensionssektorn ökade däremot sin risknivå i jämnt takt. De centrala temana på

Oberoende av det
instabila ekonomiska
läget låg den riskbaserade
solvensen på en god nivå.

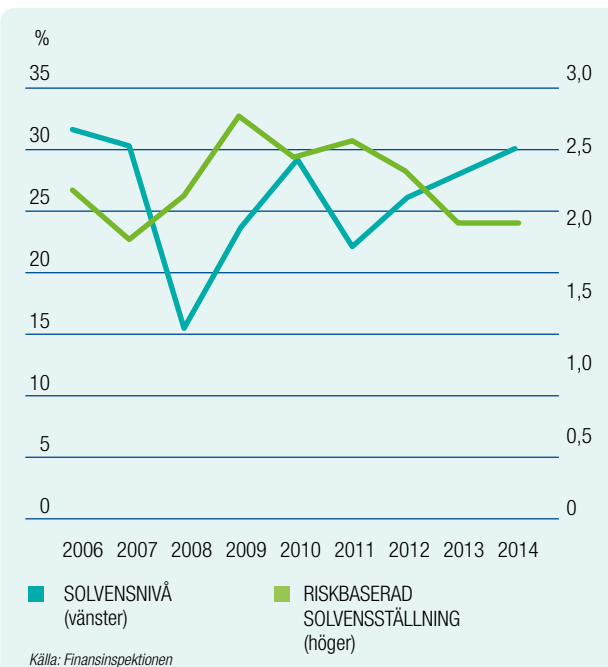
Den inhemska banksektorns rörelseresultat och kärnkaptaltäckning

Riskbaserad solvensställning i liv- och skadeförsäkringsbolag

Arbetspensionsförsäkringsbolagen

finansmarknaden, dvs. Ryssland och priset på olja, inverkar inte i någon större grad på placeringsverksamheten inom försäkringssektorn, eftersom exponeringarna var ringa. Det tredje centrala temat, dvs. den stärkta dollarn, förbättrade däremot avkastningarna, eftersom bolagen hade lämnat en del av sin dollarrisk oskyddad.

Tillväxt i spar- och placeringsprodukter

Inlåningen från hushåll ökade något från året innan (2,0 procent) och uppgick vid

utgången av december till sammanlagt 145 miljarder euro. Inlåningsstocken från hushåll minskade, medan inlåningen från företag uppvisade en ökning.

De fondtillgångar som fondbolagen förvaltar, liksom även nettobeloppet av fondteckningarna fortsatte att öka. Fondtillgångarna överskred gränsen på 80 miljarder euro under årets andra kvartal och vid utgången av december uppgick fondtillgångarna till sammanlagt 86,1 miljarder euro, dvs. års-tillväxten var 14,3 procent.

Livförsäkringssparandet uppvisade en jämn ökning under året och översteg 40 miljarder euro i slutet av juni. Vid utgången av december uppgick försäkringssparandet till nästan 43 miljarder euro, vilket var 12 procent mer än i slutet av året innan. Mest ökade försäkringssparandet i fondanknutna kapitaliseringsavtal. Jämfört med situationen fram till slutet av året innan var tillväxten cirka 40 procent.

Solvensställningen var i slutet av 2014 på samma nivå som ett år tidigare, fastän solvensen i förhållande till ansvarsskulden (solvensställningen) ökade. Detta berättar om en ökad risknivå inom placeringsverksamheten.

Analysrapporten *Finansiell ställning och risker i företag under tillsyn 1/2015*, som publiceras i april innehåller en omfattande analys av sektorernas ställning samt nyckeltalen per 31.12.2014.

Riskbaserad tillsyn och reglering och effektiv verksamhet

Exceptionellt krävande år inom rapportssystemutvecklingen

Då det gäller rapportsystemen och datainsamlingen var året exceptionellt krävande, då tillsynsrapporteringen i omfattande grad förnyades på EU-nivå och man samtidigt införde nya rapporter för behoven inom ECB:s banktillsyn. En del av rapporteringsprojekten kunde genomföras som planerat, men i fråga om kapitaltäckningsrapporteringen (COREP) uppstod det klara förseningar. Förseningarna angående COREP-rapporteringsprojektet återspeglas också i utvecklingen av rapportprogrammet för rapporteringen av alternativa investeringsfonder (AIFM). Omfattande rapporter och analyser får en allt mer framhävd roll inom tillsynen.

Beredningen av makrotillsynen framskred enligt planerna

Beredningen av makrotillsynen framskred, analysrapportens struktur finjusterades och beslutsprocessen testades tillsammans med Finlands Bank och finansministeriet. Finansinspektionens direktion fattar i mars 2015 sitt första beslut om användningen av makrotillsynsverktyg.

För arbetspensionssektorn fastställdes en fungerande process för att identifiera exceptionella förhållanden samt mätvärden för analysen.

Finansinspektionen publicerade två omfattande och två kortfattade analyser av den finansiella ställningen i företaget under till-

syn samt fyra Markkinat-nyhetsbrev på finska, i vilka det även informerades om Europeiska värdepappersmyndighetens (ESMA) aktuella regelinitiativ och tillsynsobservationer. Därtill publicerades årliga redogörelser för lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring (2002–2013) och för hur skälighetsprincipen förverkligades i livförsäkringsbolagen (2012) samt en statistikpublikation om arbetslöshetskassorna (2013) och en rapport om IFRS-tillsynen (2013).

Finansinspektionen deltog i den europeiska bankmyndighetens (EBA) arbete för att specificera de systemviktiga instituten med avseende på finansieringssystemet (Other Systemically Important Institutions, O-SII). Reglerna färdigställdes i december. Finansinspektionen beredde det nationella ramverket för identifieringen av systemviktiga institut och riktlinjerna för fastställandet av buffertkrav utifrån EBAs anvisningar. Arbetet blir klart i början av 2015.

Ett projekt för rapportering under Solvens II-mellanasen inleddes på hösten och projektet är avsett att färdigställas i mars 2015. Under projektet förnyas liv- och skadeförsäkringsbolagens solvensrapportering att motsvara EU-lagstiftningen.

Flera administrativa sanktioner är tidigare

Jämfört med året innan behandlade Finansinspektionen ett större antal fall än tidigare. Det skedde emellertid ingen ändring i

Omfattande rapporter och analyser får en allt mer framhävd roll inom tillsynen.

Vilka ändringar medför Solvens II?

I den nya solvensramen värderas försäkringstekniska avsättningar och investeringar till marknadspris och kapital reserveras för alla de risker som kan värderas kvantitativt.

Den kvantitativa riskvärderingen kompletteras med kvalitetskrav som gäller riskhantering och intern kontroll. Styrelsens uppgifter och ansvar får en större roll i företagen.

Gemensamma europeiska tillsynsförfaranden och en harmoniserad rapportering tas i bruk.

antalet administrativa påföljder och genomförda utredningsbegäran. De behandlade fallen innehöll många nya tillämpnings- och tolkningsfrågor och t.ex. reglerna om dimensionering av påföljdsavgiften tillämpades för första gången. Finansinspektionen tilldelade fem administrativa påföljder, av vilka två ordningsavgifter, två offentliga anmärkningar och en påföljdsavgift. Det lämnades tre begäran om polisutredning.

Angående beslutet om påföljdsavgift har aktören överklagat hos marknadsdomstolen,

varför behandlingen av ärendet fortsätter. De övriga sanktionerna har vunnit laga kraft.

Omorganisationen intensifierade tillsynen

Sammanläggningen av avdelningarna för marktillsyn och uppförandetillsyn intensifierade framför allt tillsynen av investeringsprodukter och utbudet av dem. Inom försäkringssektorn skapades en grund för en mer heltäckande risk- och solvenstillsyn som förutsetts enligt Solvens II-regelverket.

Ändringsbehoven inom banksektorn kommer att bedömas efter att man fått tillräckligt med erfarenheter av tillsynssamarbetet med ECB.

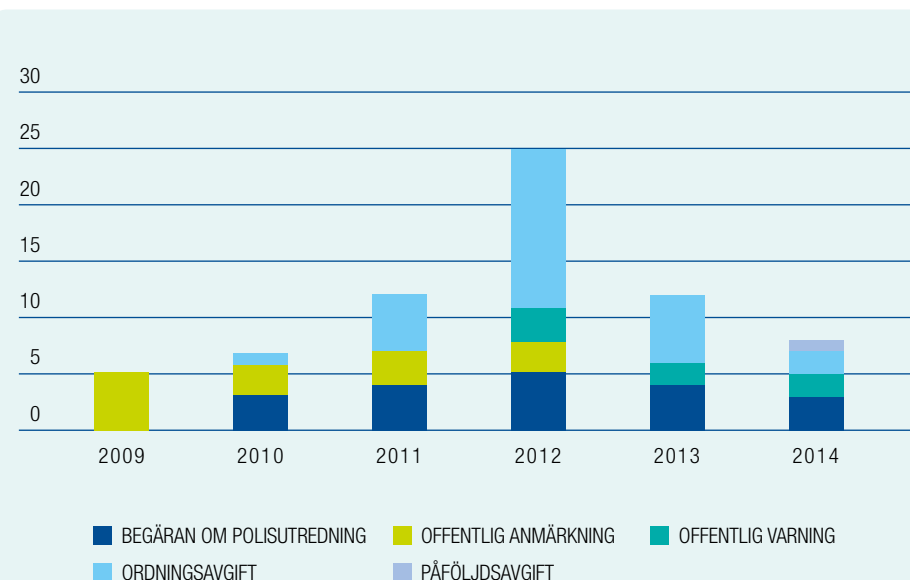
[Se också: Finansinspektionen.fi > Om FI > Organisation > Finansinspektionens organisationsschema](#)

Resultaten av attitydundersökningen visade att informationsutbytet inom organisationen, chefsarbetet och möjligheterna att inverka

på det egna arbetet har utvecklats positivt. Utvecklingsbehov konstaterades däremot i fråga om en jämlik arbetsfördelning, i klarläggandet av ansvarsområdena och i möjligheterna att inverka på arbetsmängden.

Enligt den undersökning som gjordes bland intressegrupperna har kraven på Finansinspektionen ökat under de senaste tre åren. Även om tillfredsställelsen med Finansinspektionens verksamhet är på en fortsatt god nivå, förhöll sig i synnerhet försäkringssektorn kritisk till beredningen av föreskrifter och anvisningar.

Sanktioner 2009–2014

Det skedde ingen ändring i antalet administrativa påföljder och genomförda utredningsbegäran.

God riskhanteringsförmåga och intern styrning i företagen under tillsyn

De nationella stresstesten omfattade även arbetspensionssektorn

Finansinspektionen genomförde en översyn av tillgångarnas kvalitet (Asset Quality Review, AQR), som ingår i den samlade bedömningen, inom given tidtabell och kostnadseffektivt för de tre banker som ställdes under ECB:s direkta tillsyn utifrån ECB:s stränga kvalitetskriterier. Kapitäläckningen i de banker som var föremål för översynen överskred klart tröskelvärdena i bedömningen.

ECB-arbetet begränsade emellertid Finansinspektionens övriga inspektioner inom banksektorn till minimum, speciellt i fråga om kreditrisker och fördröjde även behandlingen av bankernas interna modeller. Inspektionsintensiteten för de övriga tillsynssektorerna var emellertid på tidigare nivå. De allmänna inspektionerna av en tillförlitlig förvaltning och iakttagandet av den nya lagstiftningen inom försäkringssektorn gav viktiga observationer bl.a. om tillsynsobjektens beredskap att fylla kraven i den nya lagstiftningen.

Finansinspektionen genomförde stresstest för bank- och försäkringssektorn enligt de europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer. För att stresstesten bättre skulle omfatta hela den finländska finanssektorn kompletterades de europeiska testen med nationella stresstest, som också omfattade arbetspensionsförsäkringsbolagen. Resultaten visade att kraven i Solvens II-regelverken, som träder i kraft vid ingången av 2016, ännu förutsätter särskilda åtgärder av vissa företag under tillsyn.

Se närmare på sidan 18: "Gemensamma regler ger jämförbara resultat av tillgångsöversynen och stresstesten"

Inspektionerna inom försäkringssektorn fokuserade på beredskapen inför Solvens II

Inspektionerna inom försäkringssektorn inriktades även på skade- och livförsäkringsbolagens beredskap inför Solvens II och beräkningen av marknadsbaserade försäkringstekniska avsättningar enligt Solvens II. Inspektionerna av försäkringstekniska avsättningar visade att Solvens II-beräkningssystemen och dokumentationen ännu är under arbete och att personriskerna är betydande.

Inspektionerna av arbetspensionsförsäkringsbolagen hänförde sig särskilt till solvensen, en tillförlitlig förvaltning samt till användningen av arbetspensionstillgångarna.

I alla skade- och livförsäkringsbolag gjordes också en förfrågan av förvaltningssystemet och rapporteringsberedskapen. Inspektionerna och förfrågningarna gav värdefull information om i vilket skede förberedelsearbetet är i de olika bolagen och man identifierade de delområden, vilkas utveckling särskilt kommer att uppmärksammas i tillsynen av försäkringsbolagen.

40 inspektioner av riskhantering och förvaltning

Temainspektionerna som inleddes år 2013 av säkerheten hos nättjänster som tillhandahålls

för privatkunder och inspektionerna för att förhindra penningtvätt fortsatte. Under året slutfördes sammanlagt 40 inspektioner av riskhantering och bolagsstyrning. De viktigaste observationerna gällde hanteringen av operativa risker, IFRS-koncernboksluten och företagsstyrningssystemet inom placeringsverksamheten.

Inspektionerna visade inte på några andra betydande problem. I den fortlöpande tillsynen och under platsbesök efter dessa inspektioner har man emellertid observerat vissa brister och företagen under tillsyn har förutsatts vidta korrigerande åtgärder.

Cybersäkerheten bör förbättras

Vid årsskiftet 2014–2015 blev en del av de finländska bankerna föremål för en omfattande blockeringsattack. Attacken

förhindrade och störde användningen av nätbanken och i vissa fall även användningen av betalkort och bankautomater. Finansinspektionen krävde att bankerna redogör för dessa cyberattacker samt för de åtgärder, med vilka motsvarande attacker kan förhindras. Inlämnade redogörelser visade att vissa banker behöver förbättra sina handlingsmodeller och sitt skydd för attacker.

Finansinspektionen har för egen del främjat försörjningsberedskapsarbetet i ärenden som gäller beredskapen inom betalningsrörelsen bl.a. i Finansieringsförsörjningspoolen. Försörjningsberedskapscentralen lät utföra en undersökning av riskscenarierna inom betalningsrörelsen och hur man bereder sig för dem. Detta arbete ligger i fortsättningen som grund för beredskapen inom betalningsrörelsen.

45

nya eller utvidgade verksamhetstillstånd

468

nya försäkringsförmidlare

Finansinspektionen behandlade sammanlagt 45 ansökningar om beviljande eller utvidgning av verksamhetstillstånd under året. Antalet nya registrerade försäkringsförmidlare var 468.

Regleringsåret i korthet

Banksektorn

Regleringen av banksektorn förnyades i omfattande grad, då den gemensamma regelboken för alla EU-länder började tillämpas. EU:s kapitalkravsförordning trädde i kraft den 1 januari och den nya kreditinstitutslagen vid ingången av juli. I och med dessa höjdes kapitaltäckningskraven och kvantitativa likviditetskrav infördes i lagstiftningen. Nya regelverk utfärdades också om buffertkrav, riskhantering och tillförlitlig förvaltning samt om ersättning och samarbete mellan tillsynsmyndigheterna.

Kundskyddet inom banksektorn förheltligades genom nya direktiv om bostadskrediter och betal-konto med grundläggande funktioner. Dessa revideringar har ännu inte införlivats i den nationella lagstiftningen.

Finansinspektionen fick en viktig uppgift som makrotillsynsmyndighet. Närmare om detta finns på sidan 16.

Under året godkände riksdagen även de nationella lagarna för verkställandet av direktivet om återhämtning och resolution. Det innebär bl.a.

inrättande av en ny myndighet för finansiell stabilitet och stabilitetsfond. Bygandet av en gemensam krishanteringsmekanism och harmonisering av bestämmelserna om krishantering på EU-nivå utgör viktiga delar av bankunionen som behövs för att komplettera den gemensamma banktillsynen i euroområdet.

Finansinspektionen inverkade på beredningen av såväl kreditinstitutslagen som resolutionslagen.

Försäkringssektorn

Revideringen av solvensbestämmelserna och övriga tillsynsbestämmelser gällande liv- och skadeförsäkringsbolag, Solvens II, kunde äntligen färdigställas på direktivnivå. Detta innebär en betydande förbättring i både de kvantitativa och kvalitativa solvens- och riskhanteringskraven. Bestämmelserna träder i kraft 1.1.2016.

Förhandlingarna om IMD II-direktivet om försäljning av försäkringsprodukter pågår fortfarande.

Genomförandet av Solvens II-bestämmelserna på nationell nivå har

framskridit i god takt. Regeringspropositionen om en ändring av lagen om försäkringsbolag överlämnades till riksdagen i slutet av året. Finansinspektionen förnyade anvisningarna och föreskrifterna om företagsstyrningssystem och riskhantering under året.

Betydande framsteg gjordes också inom lagstiftningen om arbetspensionsförsäkringsanstalter. Förvaltningens transparens ökar, då t.ex. företagets insiderregister är offentliga framöver. Även bestämmelserna om jäv och ersättning har preciserats noggrannare.

Förslaget till en revidering av arbetspensionsanstaltens solvensreglering överlämnades till riksdagen. Målet är att noggrannare och mer täckande än för närvarande beakta alla de risker som är väsentliga för placeringsverksamheten samt försäkringsriskerna. Förslaget fyller i huvudsak de mål som Finansinspektionen uppställt med undantag för kraven på risk- och solvenshantering. Med tanke på tillsynen är regleringen av arbetspensionssektorn i detta skede ännu inte på samma nivå som den övriga försäkringssektorn.

Värdepapperssektorn

Viktiga nya bestämmelser är på kommande under åren 2015–2017. Under året utfärdades bl.a. finansmarknadsdirektivet och -förordningen samt förordningen om marknadsmissbruk. Genom finansmarknadsdirektivet och -förordningen som ska tillämpas från ingången av 2017 utökas kraven på de uppföranderegler som ska iakttas vid tillhandahållande av investerings-tjänster och utvidgas regleringen om handelns transparens att även gälla masslån och derivat. Genom förordningen om marknadsmissbruk ändras bl.a. kraven som gäller offentliggörande av ledningens värdepappersstransaktioner i börsbolag samt upprätthållande av insiderregister.

Under året utfärdades även förordningen om värdepapperscentraler, revisionsförordningen och direktivet samt direktivet om icke-finansiell rapportering. Förhandlingarna om bestämmelserna som gäller bl.a. skuggbanksverksamhet och referensvärden pågår fortfarande.

Informationsskyldigheten som avser paketerade investeringsprodukter för värdepappers-, bank- och försäkringssektorn förheltligades genom

den s.k. PRIIPs-förordningen. Över paketerade investeringsprodukter, t.ex. över indexlån och fondförsäkringar, ska från ingången av 2017 upprättas faktablad med basfakta om den produkt som tillhandahålls.

I mars trädde en ny lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder i kraft. Finansinspektionens anvisningar och föreskrifter i anslutning till lagen utfärdades i juli.

De europeiska tillsynsmyndigheterna

EBA, EIOPA och ESMA samt deras gemensamma kommitté har berett råd för kommissionen i nästan alla regleringsprojekt på EU-nivå samt tekniska standarder, riktlinjer och rekommendationer som kompletterar reglerna. Den kommande regleringen av finanssektorn är omfattande. Finansinspektionen har deltagit i de projekt som den bedömt vara de mest betydande för finansmarknaden i Finland.

Högklassigt kund- och investerarskydd

Nya aktörer och verksamhetsmodeller föremål för uppförandetillsynen

Tillsynen inriktades på nya marknadsaktörer och verksamhetsmodeller. Finansinspektionen färdigställde och tog i bruk en ny tillsynsram för genomförande av AIFM-bestämmelserna om alternativa investeringsfonder som trädde i kraft i mars. Det inkom ett betydande antal ansökningar om auktorisation och registrering som förvaltare av alternativa investeringsfonder. I samband med handläggningen av ansökningarna fastställdes praktiska riktlinjer för tillståndspliktig verksamhet samt bedömdes lämpligheten av de alternativa investeringsfonder som tillhandahålls för icke-professionella investerare och den information som ges. Aktörerna gjordes uppmärksamma på betydelsen av produktutvecklingsprocessen när de bedömer en ny produkts egenskaper och risker och när de bestämmer om produkten är lämplig för investerarmålgruppen.

På grund av det ökade intresset för gruppfinansiering tog man ställning till gränsdragningen mellan gruppfinansiering och tillhandahållande av tillståndspliktiga investeringstjänster. Målet var att trygga investerarskyddet, möjligheterna att utveckla gruppfinansiering samt jämlika konkurrensförutsättningar. Finansinspektionen informerade aktörerna och media om sina riktlinjer och publicerade kundinformation om gruppfinansiering.

Inom tillsynen av EMIR-förordningen (European Market Infrastructure Regula-

tion) eftersträvades med information att rapporteringsskyldiga skaffar ett internationellt LEI-nummer och att rapporteringen till transaktionsregistren har inletts. Samtidigt framhövdes även övriga skyldigheter enligt EMIR-förordningen. I tillsynen över EMIR-rapporteringen upprättade Finansinspektionen tekniska informationsförbindelser med de två viktigaste transaktionsregistren.

Tillägnet av de nya tillsynsuppgifterna och upprättandet av tillsynsriktlinjer klargjorde de krav som ställs på aktörerna, vilket underlättar parternas verksamhet och Finansinspektionens tillsynsarbete i fortsättningen.

18 inspektioner av kund- och investerarskydd

Förmål för de planerade inspektionerna var bl.a. personalens utbildning inom försäkringsombudsverksamheten, bankernas och försäkringsbolagens marknadsföring och processen för behandlingen av kundklagomål. Även arbetslöshetskassornas återkravsärenden granskades. Det framkom enskilda brister, som tillsynsobjekten uppmånades korrigera. Dessutom genomfördes utredningar av de grundläggande banktjänsterna och kortavtalsvillkoren. I huvudsak är de grundläggande banktjänsterna fortfarande värtillgängliga. Minskningen av antalet privatkundskontor och reduktionen av tjänsteutbudet på kontoren kan

lokalt försämrade tillgången på banktjänster, särskilt om kunden inte har tillgång till bankkort eller nätbank.

Finansinspektionen utredde de handlingsmodeller som används då spar- och investeringstjänster samt finansiella tjänster erbjuds äldre och gav sina synpunkter i

ett tillsynsmeddelande. Därtill gjordes platsbesök som gällde marknadsföringsmaterial för indexlån. Finansinspektionen avstod från en del av de planerade inspektionerna och utredningarna på grund av det stora antalet ansökningar om auktorisation och registrering som AIF-förvaltare.

Genom riktlinjerna för gruppfinansiering ville man trygga investerarskyddet, möjligheterna att utveckla gruppfinansiering samt jämlika konkurrensförutsättningar.

De mest synliga ämnena som Finansinspektionen lyft fram i offentligheten

1. Aggressiv marknadsföring av investeringsprodukter
2. ECB:s tester inom banksektorn
3. Sanktioner
4. Investeringsbedrägerier
5. Missbruk på värdepappersmarknaden

Källa: Finansinspektionens mediauppföljning

Den ekonomiska osäkerheten inverkade på inriktningen av tillsynen av investerarinformation

På grund av det ogynnsamma ekonomiska läget behandlade Finansinspektionen flera frågor än tidigare om investerarinformationen i anslutning till börsbolagens ekonomiska ställning. Frågorna gällde bl.a. redovisningen av risker och osäkerhetsfaktorer samt bokslutsinformationen om finansiella risker och verksamhetens kontinuitet.

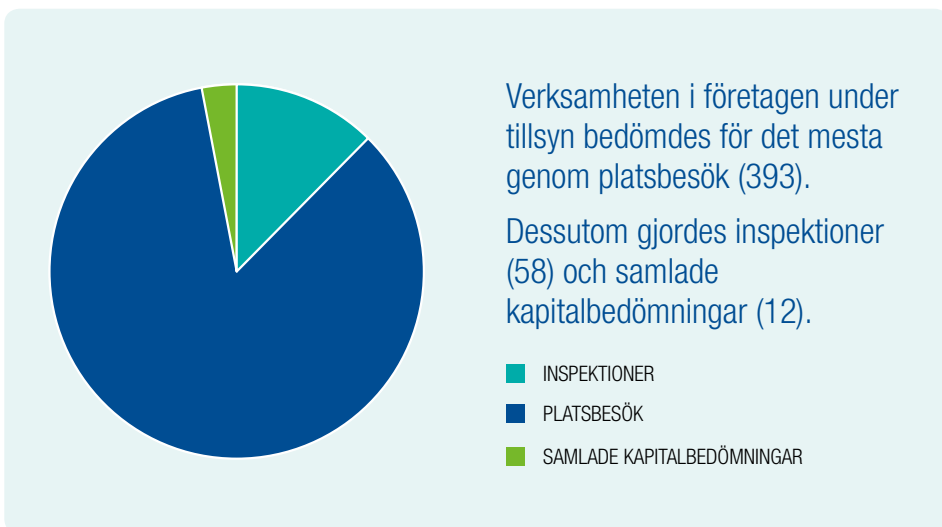
Platsbesök med anknytning till informationsförfarandena gjordes i fem bolag och dessutom instruerades bolag som planerar en börsintroduktion om informationsskyldigheten.

Marknadsläget medförde också att företagen ville trygga tillgången till finansie-

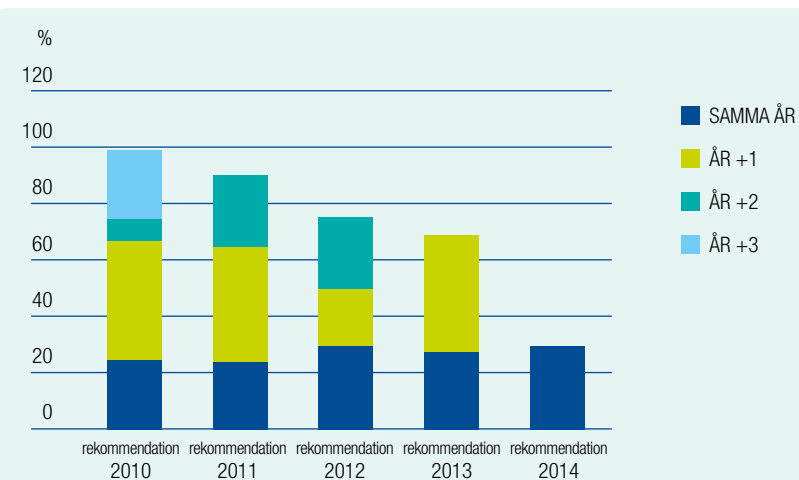
ring och göra utbudet av finansieringskällor mångsidigare. Antalet utvecklingsprojekt samt tolknings- och tillsynsfrågor på masslånemarknaden var flera än tidigare.

Finansinspektionen utredde också kvaliteten på placeringskorgarnas kundmaterial som fogas till fondanknutna sparlivförsäkringar, pensionsförsäkringar och kapitaliseringsavtal. Målet var att förbättra kvaliteten på investerarinformationen som ges om placeringskorgar och att vägleda bolagen att bereda sig för den nya regleringen om information som ska ges om placeringsprodukter för icke-professionella investerare (PRIIPs, Packaged Retail Investment and Insurance Products), vilken träder i kraft år 2016.

Marknadsläget medförde att företagen ville trygga tillgången till finansiering och göra utbudet av finansieringskällor mångsidigare.

Genomförandet av korrigerande åtgärder 2010–2014

Korrigerande åtgärder genomförs vanligen under flera år, eftersom en del kan kräva omfattande ändringar. De rekommendationer som gavs 2010 har genomförts till hundra procent.

Utvecklingen av antalet besökare i nättjänsten Finanssiasiakas.fi 2012–2014

Antal besökare

16 000

14 000

12 000

10 000

8 000

6 000

4 000

2 000

0

2012

2013

2014

Det populäraste innehållet i nättjänsten Finanssiasiakas.fi

1. Varningslistor
2. Bostadslån
3. Placerande
4. Dödsbo
5. Sparande

Temainspektionerna om handelsrapporteringen hos tillhandahållare av investeringstjänster samt hanteringen av insiderinformation fortsatte.

Automatiserad handel och rapportering var föremål för handelstillsynen

Vid platsbesöken hos värdepappersförmedlarna utreddes organiseringen av den automatiserade handeln. Målet med besöken var att ta reda på hur förmedlarna har beaktat ESMA:s riktlinjer i sina uppföranderegler och processer. Därtill slutfördes serien av inspektioner som gällt uppförandet i handeln och som omfattade alla finländska börsmäklare.

Temainspektionerna om handelsrapporteringen hos tillhandahållare av investeringstjänster samt hanteringen av insiderinformation fortsatte. Målet med inspektionerna var att utvärdera omfattningen och riktigheten av de handelsrapporter som inlämnats till Finansinspektionen. Dessutom var målet att utvärdera hur bestämmelserna om kontroll

av insiderinformation och upprätthållandet av projektregister iakttas och huruvida förfarandena är lämpliga.

Antalet anmälningar om misstänkta värdepapperstransaktioner från utlandet har ökat

Finansinspektionen undersökte 83 fall (2013:100) av misstänkta värdepapperstransaktioner, av vilka 36 (47) gällde missbruk av insiderinformation, 23 (28) marknadsmanipulation och 18 (17) missbruk av informationsskyldigheten enligt värdepappersmarknadslagen och 6 (8) annat missbruk. Från börserna inkom 27 (36) anmälningar om misstänkta värdepapperstransaktioner och från värdepappersförmedlare inkom 63 (34) anmälningar. Över hälften av anmälningarna från värdepappersförmedlare erhöles från utländska förmedlare.

Resultatinriktat tillsyns- och annat myndighetssamarbete

Beredningen av en gemensam banktillsyn för euroområdet slutfördes

Finansinspektionen satsade under ECB:s ledning på beredningsarbetet för genomförandet av den gemensamma banktillsynen. De nationella medlemmarna i de gemensamma tillsynsgrupperna för de banker som ställdes under ECB:s direkta tillsyn den 4 november utnämndes och tillsynsgrupperna inledde sin verksamhet under ECB:s ledning. Cirka 75 procent av tillsynsgruppernas arbete görs i Finansinspektionen och resten i ECB. Finansinspektionen främjade speciellt tillsynens effektivitet, enhetlighet, informerandet om den nationella tillsynsmyndighetens roll i tillsynsarbetet och ett öppet informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna. För Finansinspektionen är det viktigt att tillsynskollegiernas verksamhet fortsätter att vara effektiv inom euroområdet tillsammans med de hemlandsmyndigheter som inte hör till euroområdets gemensamma banktillsyn.

Det nordiska samarbetet är intensivt bl.a. i frågor som gäller ikraftträdandet av Solvens II, gemensamma inspektioner och modellbedömningar samt riktlinjerna om innehållet i värdepappersbestämmelserna. I tillsynskollegierna för de gränsöverskridande bankerna övergick tillsynsansvaret till ECB.

I EU:s finansiella tillsynsmyndigheter (EBA, ESMA och EIOPA)¹ pågick flera olika regleringsprojekt, av vilka största delen fortsätter år 2015. Finansinspektionen deltog i beredningen av dessa projekt inom arbetsgrupperna. I arbetsgruppsarbetet prioriterades de projekt som bedömdes vara viktigast med tanke på finansmarknaden i Finland.

Finansinspektionen deltar i det utvecklings- och regleringsarbete som görs av ECB och EU:s finansiella tillsynsmyndigheter. Finansinspektionens ledningsgrupp beslutar årligen i vilka arbetsgrupper Finansinspektionen deltar och fastställer arbetets mål. År 2014 deltog nästan hundra tjänstemän hos Finansinspektionen i olika arbetsgrupper.

Den nya kreditinstitutslagen och de lagändringar som har samband med den trädde i kraft den 15 augusti. De skärpta kapitalkraven för banker träder i kraft stegvis under åren 2014–2019 och de nya kvantitativa likviditetskraven åren 2014–2018.

Ny uppgift inom makrotillsynen

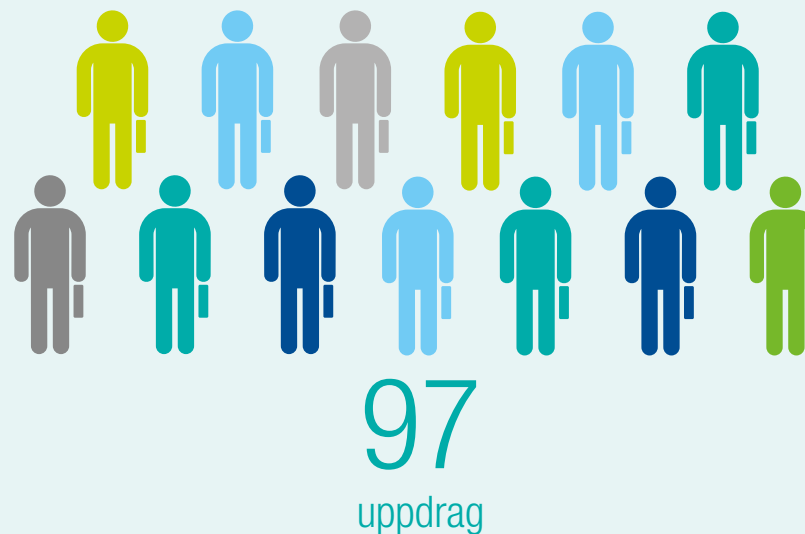
I och med den nya kreditinstitutslagen fick Finansinspektionen en viktig tilläggsuppgift inom makrotillsynen. Finansinspektionens direktion har ansvaret för att fatta beslut om användningen av makrotillsynsverktyg.

Instrument är

- höjning av riskvikterna för bo- och fastighetslån
- strängare regler för den maximala belåningsgraden för bolån ("lånetak", möjlighet att besluta om användningen av instrumentet fr.o.m. juli 2016) samt
- kontracykliskt buffertkrav.

Lagen ger inte Finansinspektionen möjlighet att ställa kapitalbuffertar för strukturella systemrisker ("systemriskbuffert"). Regleringen tillåter användningen av en systemriskbuffert i 24 EU-länder, vilket innebär att det förutom Finland endast finns tre andra länder där möjligheten inte har införlivats i den nationella lagstiftningen. Både Finansinspektionen och Finlands Bank framhävde

Antalet anställda hos Finansinspektionen som deltog i kommittéer och arbetsgrupper hos ECB och EU:s finansiella tillsynsmyndighet

¹ European Banking Authority (EBA), European Securities and Markets Authority (ESMA)
European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA)

nödvändigheten av detta makrotillsynsverktyg i lagberedningen.

Betydande framsteg gjordes också i fråga om regleringen av arbetspensionsförsäkrings-anstalterna: förvaltningens transparens ökade då nya offentliga insiderregister blev obligatoriska, principerna för ägarstyrningen ska offentliggöras och bestämmelserna om jäv preciserades. Dessutom specificerades bestämmelserna om ersättning.

I utvecklingen av IT-systemen sökte Finansinspektionen samarbetspartners framför allt för utvecklandet av signal- och analysverktyg inom handelsrapporteringen. Inom ESMA bereddes ett mer omfattande samarbete mellan de europeiska tillsynsmyndigheterna i fråga om rapportering och systemutveckling.

EU:s finansiella tillsynsmyndigheter

EBA ansvarar för beredningen av en stor mängd tekniska standarder och riktlinjer som kompletterar EU:s kapitalkravsförordning (CRR, Capital Requirements Regulation) och kreditinstitutsdirektiv (CRD IV, Capital Requirements Directive) samt direktivet för återhämtning och resolution. Finansinspektionen deltog bl.a. i upprättandet av de tekniska standarderna om kapitalbas, standarderna om förutsättningarna för resolution och ingripande i problemföretags verksamhet samt i riktlinjerna som behandlar gemensamma regler och förfaranden för tillsynsbedömning av företagen under tillsyn.

Finansinspektionen lyckades påverka riktlinjerna för värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna och rapporteringen av ansvarsskulden kunde delvis förenklas. Finansinspektionen biträdde också ministerierna i arbetet med att införliva Solvens II-regelverket som en del av den nationella lagstiftningen.

I ESMA pågick flera olika regleringsprojekt, av vilka en del har stor inverkan på Finansinspektionens och på de finansiella aktörernas verksamhet i Finland. Finansinspektionen deltog särskilt i beredningen av de riktlinjer som EU:s myndigheter för finansiell tillsyn drog upp för strukturerade och komplicerade produkter och i produktutvecklingen av dem, liksom även i bedömningen av riktlinjerna och en eventuell regleringsram för gruppfinansiering. Finansinspektionen intensifierade åsiktsutbytet med de nordiska tillsynsmyndigheterna i fråga om enskilda innehållsfrågor i regleringsprojekten i syfte att få en bättre helhetsbild och att stärka inflytandet.

Finansinspektionen fick en viktig tilläggsuppgift inom makrotillsynen.

”How to make the SSM deliver better supervision”

Finansinspektionen arrangerade den 5 juni 2014 den tredje konferensen FIN-FSA Conference on EU Regulation and Supervision för sina intressegrupper. Temat var denna gång ”How to make the SSM deliver better supervision for the euro area and the EU as a whole?”. Huvudanförandet hölls av ordföranden för ECB:s tillsynsnämnd **Danièle Nouy**. Övriga inbjudna talare var ordförande för Finansinspektionens direktion **Pentti Hakkarainen**, Sveriges riksbankschef **Stefan Ingves** och EBAs ordförande **Andrea Enria**. I paneldiskussionen deltog vice verkställande direktör för Nordea **Ari Kaperi**, biträdande direktör för Finansinspektionen i Sverige **Martin Noréus**, direktören för Finanstilsynet i Danmark **Ulrik Nødgaard**, OP Gruppens riskhanteringsdirektör **Erik Palmén** och chef för ECB:s generaldirektorat för banktillsyn **Jukka Vesala**.

📄 **Se konferensprogrammet och presentationer:** [Finansinspektionen.fi > Press och publicerat](https://www.fi.fi/pressochpublicerat) > [FIN-FSA Conferenses](#) > [FIN-FSA Conference on EU Regulation and Supervision 2014](#)

Samlad bedömning

Gemensamma regler ger jämförbara resultat av tillgångsoversynen och stresstesten

För de banker som ställdes under Europeiska centralbankens direkta tillsyn gjordes innan tillsynen inleddes en s.k. samlad bedömning (Comprehensive Assessment), vilken färdigställdes i oktober. I Finland omfattade den samlade bedömningen som genomfördes under ECB:s ledning Danske Bank Abp, Nordea Bank Finland Abp och OP-Pohjola-gruppen. Bedömningen utgjordes av en översyn av tillgångarnas kvalitet (Asset Quality Review) och stresstest.

I värderingen av tillgångarnas kvalitet valde man först vilka utlåningsportföljer som bedömningen skulle omfatta. I Finland beslutade man bedöma bolån för privatkunder, utlåning till olika stora företag och speciellt finansiering av affärsfastigheter. I dessa utlåningsportföljer bedömdes det finnas sådana kundrelationer för vilka det skulle vara skäl att minska kreditklassificeringen dvs. från en s.k. sund kundrelation till en oreglerad fordring. De valda portföljerna täckte cirka 66 procent (utan koncernens

interna poster) av kreditriskens riskvägda fordringar i de tre bankerna.

Av de valda portföljerna utformades ett sampel på sammanlagt cirka 2 900 krediter, för vilka kundernas kreditvärdighet och nedskrivningarnas tillräcklighet bedömdes. Därtill bedömde oberoende fastighetsvärderare cirka 2 200 säkerheter. I denna fas som färdigställdes före midsommar deltog cirka 30 inspektörer från Finansinspektionen, Finlands Bank och konsultföretag. Med beaktandet av antalet arbetstimmar och personalresurser har den samlade bedömningen tillsvidare varit det största enskilda projektet inom Finansinspektionen.

Observationerna avseende nedskrivningarna i samplet projicerades mot den övriga portföljen och bankernas egna grupp-specifika nedskrivningar bedömdes med utmanarmallar. I översynen av tillgångarnas kvalitet granskades därtill osäkerheten i prissättningen av derivatens motpartsrisk och prissättningsmodeller för instrument som är svåra att prissätta.

Översynen av tillgångarnas kvalitet grundade sig på ECB:s noggranna

riktlinjer och gemensamma definitioner (t.ex. av oreglerade fordringar). Översynens minskande inverkan på kärnprimärkapitalet i de tre finländska bankerna var 0,31...0,70 procent, vilket ungefär motsvarade medeltalet inom hela euroområdet.

Syftet med stresstestet var att bedöma utvecklingen av bankernas kapitaltäckning mot två ekonomiska scenarier åren 2014–2016. I testets utfall beaktades de nedskrivningsbehov som framkommit i översynen av tillgångarnas kvalitet.

Scenarierna är landspecifika. Som grundscenario användes Europeiska kommissionens prognoser från utgången av 2013, vilka omfattade begynnande återhämtning. Det negativa makroekonomiska scenariot togs fram av Europeiska systemrisknämnden (ESRB) speciellt för risktestet, men det byggde på nämndens bedömning från året innan av de största riskerna i banksystemet. I fråga om Finland var scenariot strängare än den senaste finanskrisen, men lindrigare än recessionen under 1990-talet.

Stresstestet koordinerades av Europeiska bankmyndigheten EBA, som

I grundscenariot var utvecklingen av kapitaltäckningen gynnsam i de finländska bankerna.

fattade beslut om scenarier och beräkningsmetoder. Mellan ECB och euroländerna avtalades dessutom om en gemensam samlad bedömning av kvalitetssäkringen av beräkningarna och korrigeringsförfarandet och därtill koordinerades publiceringen av resultaten och de åtgärder som bankerna förutsattes vidta.

Bankerna räknade ut scenariernas inverkan i maj-juni, varefter myndigheterna granskade beräkningarnas ändamålsenlighet och förutsatte korrigerande åtgärder vid behov. Slutligen presenterades de viktigaste resultaten av den samlade bedömningen för varje bank för att de på behörigt sätt skulle kunna

bereda sig för en samtidig publicering av samtliga resultat.

I grundscenariot var utvecklingen av kapitaltäckningen gynnsam i de finländska bankerna. I det negativa makroekonomiska scenariot minskade kapitaltäckningen i samma grad som i de övriga testade bankerna i genomsnitt. I de deltagande finländska bankerna var kapitaltäckningens utgångsnivå emellertid så hög att den rejält överskred tröskelvärdena i den samlade bedömningen.

[Se också: Finansinspektionen > Press och publicerat > Pressmeddelanden > 12/2014: ECB:s samlade bedömning: de finländska bankernas kapitaltäckning var fortsatt god också i stressscenariot](#)

Direktionen

Jaakko Tuomikoski
(inte på bilden),
filosofie magister, SGF*
(fram till 31.12.2014)

Ordförande **Pentti Hakkarainen**, vicehäradshövding, ekonomie magister, vice direktionsordförande, Finlands Bank
(Suppleant: **Kimmo Virolainen**, ekonomie doktor, avdelningschef, Finlands Bank)

Vesa Vihriälä, verkställande direktör, politices doktor (fr.o.m. 1.1.2015)

Vice ordförande **Martti Hetemäki**, politices doktor, statssekreterare som kanslichef, finansministeriet
(Suppleant: **Tuija Taos**, juris kandidat, LL.M. in EC Business Law, enhetschef, lagstiftningsråd, finansministeriet)

Pirkko Juntti, vicehäradshövding

Outi Antila, vicehäradshövding, överdirektör, social- och hälsovårdsministeriet
(Suppleant: **Mikko Kuusela**, filosofie doktor, SGF*, övermatematiker, social- och hälsovårdsministeriet)

Direktionens sekreterare var ledande jurist **Pirjo Kyyrönen**.

Direktionen sammanträdde 19 gånger. Totalt utbetalades 54 600 euro i månadsarvoden till medlemmarna och suppleanterna under året. Något separat sammanträdesarvode betalas inte.

📖 **Läs mer:** Direktionens berättelse till bankfullmäktige publicerades i mars 2015. Den kan läsas på Finansinspektionen.fi > Press och publicerat > Direktionens berättelse till bankfullmäktige.

📖 **Se också:** CV för direktionen, bankfullmäktiges sammansättning, organisationsschema Finansinspektionen.fi > Om FI > Organisation

* En försäkringsmatematiker som har godkänts av social- och hälsovårdsministeriet.

Ledningsgruppen

Erkki Rajaniemi
juris licentiat,
vicehäradshövding
ledningens rådgivare

Erja Rautanen
(inte på bilden),
juris kandidat
avdelningschef,
Marknadsuppförande
(fram till 31.7)

Jukka Vesala
(inte på bilden)
ekonomie doktor
biträdande direktör,
Risktillsyn
(fram till 2.2)

Hely Salomaa
(inte på bilden)
politices doktor
ledande rådgivare
(fram till 30.4)

Jarmo Parkkonen
juris kandidat, ekonomie
magister, avdelningschef,
Marknads- och
uppförandetillsyn

Jyri Helenius,
diplomingenjör
avdelningschef, Risktillsyn
(fr.o.m. 19.5)

Marja Nykänen
vicehäradshövding
biträdande direktör,
Institutstillsyn

Pirjo Kyyrönen
vicehäradshövding ledande
jurist, ledningsgruppens
sekreterare

Anneli Tuominen
vicehäradshövding,
ekonom direktör, ordförande
för ledningsgruppen

Sonja Lohse
vicehäradshövding
ledande rådgivare,
enhetschef, Stabsfunktion
(fr.o.m. 7.1)

Ledningsgruppen sammanträdde 55 gånger.
Lönen och arvoden till direktören uppgick
till 208 414 euro. Lönerna och arvoden till
ledningsgruppens övriga medlemmar uppgick till
949 138 euro.

☐ **Se också:** Läs CV för ledningsgruppens
medlemmar och sekreterare, etiska riktlinjer för
tjänstemän anställda vid Finansinspektionen samt
regler för värdepappershandel och bindningar för
Finansinspektionens anställda
[Finansinspektionen.fi > Om FI > Organisation](#)

Finansinspektionens sakkunnigorganisation
bestod vid utgången av året av 189 anställda.

☐ **Se också:** Personalboks slutet för 2014 läggs
ut på finska i mars 2015 på [Finanssivalvonta.fi](#) >
[Tietoa Finanssivalvonnasta > Avoimet työpaikat](#)

Antalet anställda på Finansinspektionen och deras uppgifter

	Kvinnor		Män		Totalt	
Chefer och ledning	8	47 %	9	53 %	17	9 %
Experter	91	61 %	59	39 %	150	79 %
Operativ personal	20	91 %	2	9 %	22	12 %
Samtliga	119	63 %	70	37 %	189	100 %

* En försäkringsmatematiker som har godkänts av social- och hälsovårdsministeriet.

Bilagor

Antal tillsynsobjekt och andra avgiftsskyldiga

Avgiftsskyldiga	31.12.2013	31.12.2014
Kreditinstitut	309	296
Värdepappersföretag	55	59
Fondbolag	34	35
Värdepappersemittenter	143	149
Fondbörs, clearingorganisation	1	1
Värdepapperscentral	1	1
Övriga avgiftsskyldiga inom finanssektorn	68	96
Finanssektorn totalt	611	637
Livförsäkringsbolag	13	13
Skadeförsäkringsbolag	38	37
Arbetspensionsförsäkringsbolag	7	6
Arbetslöshetskassor	32	29
Pensionsstiftelser och -kassor	62	56
Sjukförsäkringar och andra försäkringskassor	139	134
Försäkringsföreningar	6	6
Försäkringsmäklare	69	66
Offentliga sektorns pensionsfonder	3	3
Övriga avgiftsskyldiga inom försäkringssektorn	42	37
Försäkringssektorn totalt	411	387
Samtliga tillsynsobjekt och avgiftsskyldiga totalt	1 022	1 024

Finansinspektionen övervakar också bl.a. försäkringsombud och anmälningskyldiga insynspersoner.

Verksamhetskostnader och finansiering

Verksamhetskostnader och finansiering, 1 000 euro	2013	2014*
Personalkostnader	17 972	16 836
Personalrelaterade kostnader	922	836
Övriga kostnader	3 630	4 018
Tjänster	918	1 298
Fastighetskostnader	1 336	1 347
Övriga kostnader	1 376	1 373
Avskrivningar	310	292
Tjänster från Finlands Bank	3 449	4 213
Summa kostnader	26 283	26 196
Finansiering		
Tillsynsavgifter	22 574	24 316
Åtgärdsavgifter	1 140	1 821
Övriga inkomster		
Finlands Banks finansieringsandel på 5 % av kostnaderna	1 314	1 310
Överskott från föregående år	4 372	3 117
Överskott överfört i ny räkning	-3 117	-4 368
Summa finansiering	26 283	26 196

* Siffrorna för år 2014 är varken granskade av revisor eller fastställda

Lagbestämda tillsynsavgifter

Avgiftsskyldiga, 1 000 euro	2013	2014
Kreditinstitut	12 289	12 357
Värdepappersföretag	851	965
Fondbolag	1 182	1 455
Värdepappersemittenter	1 690	1 899
Fondbörs, clearingorganisation	306	332
Värdepapperscentral	186	205
Övriga avgiftsskyldiga inom finanssektorn	255	327
Finanssektorn totalt	16 759	17 540
Livförsäkringsbolag	929	1 107
Skadeförsäkringsbolag	1 218	1 492
Arbetspensionsförsäkringsbolag	1 705	1 966
Arbetslöshetskassor	984	1 090
Pensionsstiftelser och -kassor	231	256
Sjukförsäkringar och andra försäkringskassor	89	95
Försäkringsföreningar	5	5
Försäkringsmäklare	74	81
Offentliga sektorns pensionsfonder	436	518
Övriga avgiftsskyldiga inom försäkringssektorn	146	170
Försäkringssektorn totalt	5 817	6 780
Justeringar från tidigare år och övriga justeringar	-24	-4
Avgiftsskyldiga totalt	22 552	24 316

Åtgärdsavgifter

Avgiftsskyldiga, 1 000 euroa	2013	2014
Kreditinstitut	48	107
Värdepappersföretag	62	92
Fondbolag	278	903
Värdepappersemittenter	260	238
Övriga avgiftsskyldiga inom finanssektorn	69	84
Finanssektorn totalt	717	1 424
Försäkringsbolag ¹	158	95
Arbetslöshetskassor	23	24
Pensionsstiftelser och -kassor	27	30
Sjukkassor och andra försäkringskassor	34	48
Försäkringsföreningar	2	0
Försäkringsförmedlare ²	163	191
Övriga avgiftsskyldiga inom försäkringssektorn	16	9
Försäkringssektorn totalt	423	397
Avgiftsskyldiga totalt	1 140	1 821

¹ Liv-, skade- och arbetspensionsförsäkringsbolag.

² Försäkringsmäklare och -ombud

Riksdagens utfrågningar och remisser om lagberedning

Finansinspektionens experter kallades 29 gånger för att höras av riksdagens olika utskott. Från Finansinspektionen begärdes 27 utlåtanden om nationell lagberedning och 114 andra utlåtanden inom dess område.

Diarium

Antal ärenden som var aktiva i Finansinspektionens diarium 2014 (huvudavdelningar och viktigaste ärendetyper)	st.
Förvaltning	87
Regelgivning	66
Tillsyn	2 621
Underrättelser; filialer och gränsöverskridande verksamhet	554
Fastställande och ändring av bolagsordning, föreningsordningar och stadgar	211
Prospekt	222
Kundbrev till privatpersoner	241
Ledningsprövning (fit & proper)	223
Inspektioner	49
Beviljande och utvidgning av verksamhetstillstånd	45
Övrigt	254
Nationellt samarbete	120
Internationellt samarbete	20
	3 028

I försäkringsförmedlarregistret som inte ingår i diariet registrerades 468 nya försäkringsförmedlare och behandlades 1 643 ändringsansökningar.

Arbetsgrupp

Terhi Lambert-Karjalainen (ordförande)

Sampo Alhonsuo

Mia Erkkö

Teija Korpiaho

Veli-Jukka Lehtonen

Tommi Orpana

Jaana Rantama

Kaisa-Maria Suomalainen

Layout och ombrytning

Recommended Finland Oy

Foto

Henkilökuvat: Jaakko Koskentola och Peter Mickelsson, Suomen Pankki

Kannen kuva: Pekka Kiirala

Tryckeri

Edita Prima Oy, 2015

Finansinspektionen

Snellmansgatan 6, PB 103, 00101 Helsingfors

Växel 010 831 51

Finansinspektionen.fi